KERSTQUIZKALF

Hoog eiwit, veel melk en een sterk exterieur. De hoofdprijs van de Veeteeltkerstquiz 2008 draagt een prachtige genetische bagage. Koole & Liebregts stelt Stol Jocdochter Visstein Esmeralda uit de familie van de Beemstar Lagleys beschikbaar voor de winnaar van de kerstquiz.

'Zie je dat?' Melkveehouder Tijs Visch uit 't Harde wijst op een langgerekte vaars. Ze houdt nieuwsgierig de bezoekers in de stal in de gaten, terwijl de rest van de veestapel onverstoorbaar in de box ligt te herkauwen of staat te vreten aan het voerhek. 'Dat soort attente koeien zijn koeien met een hoge IQ-waarde. Het zijn voor mij de koeien met net wat meer dan alleen voldoende

Visstein Esmeralda, hoofdprijs van de Veeteeltkerstquiz 2008

Tijs, Dennis en Rick Visch

melk en goed exterieur. Ik kan er slecht tegen als koeien dom en sloom zijn, als ze onhandig in de ligbox gaan liggen en slecht overeind komen. Ik houd van intelligente koeien.'

Tijs Visch en zijn stalnaam Visstein zijn geen onbekenden in de wereld van de holsteinfokkerij. Visch melkt samen met zijn zonen Rick en Dennis honderd koeien, maar genoot in de jaren negentig vooral bekendheid met fokkoeien als Visstein Zelina, Etazon Hepburn en Delta Eugenie. Diverse nazaten van dit drietal lopen nog altijd in de veestapel. 'We kopen en verkopen regelmatig dieren met een interessante afstamming', legt Tijs Visch uit. Zo kwam hij ook aan Beemstar Lagley 18, de moeder van het kerstquizkalf Visstein Esmeralda. Visch kocht haar als pink via Koole & Liebregts van Pieter Groot uit Middenbeemster.

Iedere melkcontrole beter

Eatondochter Lagley 18 stamt uit een eiwitrijke koefamilie waarvan internationaal diverse stieren naar ki-organisaties vertrokken. Via Addisondochter Beemstar Lagley 3 voert de stamboom terug op Lord Lilydochter Lagley, die een vaarzenlijst afsloot met meer dan vier procent eiwit. Een van de eerste stieren uit de Lagleyfamilie met een fokwaarde is Beemstar Countdown (Ronald x Lord Lily) van KI Kampen, maar ook CRV en diverse Franse, Deense en Duitse ki's hebben stieren uit de familie in de wachtstal.

Lagley 18 kreeg 87 punten en maakte een sterke eerste lijst. 'Ze werd iedere

Beemstar Lagley 18, 87 punten en moeder van Visstein Esmeralda

melkcontrole beter', vertelt Visch. De Eatondochter startte met een lactatiewaarde van 101 en eindigde op 131. Lagley 18 kalfde op 24 maanden af en maakte een 305 dagenlijst van 11.916 kg

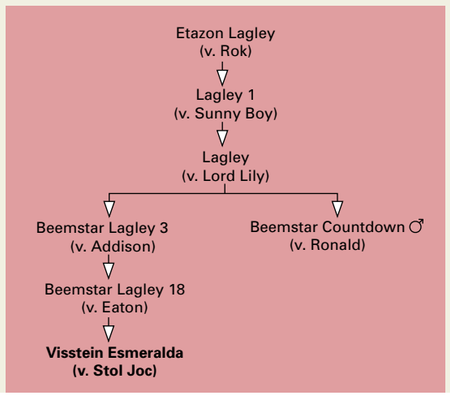

melk met 3,92% vet en 3,52% eiwit. 'We hebben de koefamilie van Lagley vroeg ontdekt', vertelt Boudewijn Koole. Samen met Walter Liebregts is hij de oprichter van importeur Koole & Liebregts (K&L) uit Heino, die in 1993 startte met spermaverkoop van Franse stieren en handel in embryo's en ki-waardige stieren. 'In de handel met topfokvee geldt: als je vandaag een goed dier treft, moet je niet tot morgen wachten met het maken van afspraken over nakomelingen', vertelt Koole, die een et-sessie tussen Beemstar Lagley 3 en de Deense stier V Eaton vastlegde.

Een van de kalveren hieruit was Lagley 18, die via K&L bij Visch belandde. 'We zien onszelf als makelaar', vertelt Koole. 'We hebben zelf maar een paar koeien, maar bemiddelen vooral in de verkoop van dieren. We vinden deze onafhankelijke opstelling belangrijk richting afnemers van bijvoorbeeld ki-stiertjes, zodat zij ook weten dat we eerlijke en objectieve informatie over de dieren geven.' In dat kader startte K&L op de website recent met GenHotel. Wekelijks is daar nieuws te vinden over foktechnisch interessante dieren van diverse melkveehouders.

De opmars van genomic selection ziet Koole niet als een bedreiging voor de handel in ki-stieren. 'Het is voor ki-organisaties een manier om de 25 procent minder goede proefstieren eruit te selecteren en niet in te zetten. Dat betekent een flinke besparing in het fokprogramma. Het is voor ons als bedrijf goed dat de techniek nu voor steeds meer ki-organisaties beschikbaar komt. Wel denk ik dat de toepassing nog in de beginfase zit en dat die momenteel wel heel veel gewicht krijgt. Je kunt de betrouwbaarheid van de fokwaarde van een stier die geselecteerd is op genomic selection nog steeds niet vergelijken met die van een fokstier.'

Vanaf de start vermarkt K&L ook montbéliardestieren. 'Vooral de laatste drie, vier jaar merken we dat de groep gebruikers daarvan toeneemt. Ik verwacht dat we dit jaar 25.000 doses montbéliardesperma verkopen', vertelt Walter Liebregts, die verantwoordelijk is voor de spermaverkoop. 'We merken dat de melkveehouderijsector verandert, veehouders worden zakelijker en kiezen heel bewust voor een ras als montbéliarde.'

Liebregts koos daarom voor een zakelijker stierenkaart. 'We richten ons op de boeren die streven naar een goed saldo. Daar horen stieren bij die een degelijk exterieur, voldoende melk en kilo's eiwit en een goede gezondheid vererven. Natuurlijk hebben we ook exterieurstieren als Champion op de stierenkaart, maar die promoten we minder intensief. Daar zijn ook liefhebbers voor, maar dat is een ander segment waar meer wollige verhalen en mooie foto's bij horen. Daar zijn we als organisatie minder sterk in.'

Zeven broers richting ki

Koole & Liebregts biedt dit jaar het Veeteeltkerstquizkalf aan in de vorm van Visstein Esmeralda. Zij is een dochter van de Franse stier Stol Joc en Eatondochter Lagley 18. 'Ze bezit een diepe stamboom met belangrijke stieren uit ons pakket', vertelt Boudewijn Koole. 'Uit Lagley 18 gaan zeven stieren naar de ki, waaronder twee volle broertjes van Esmeralda.' En daarmee benadrukt hij de waarde van het kalf.

Esmeralda is inmiddels twee maanden oud en lijkt nu al sterk op haar moeder, vindt fokker Tijs Visch. 'Lagley 18 is nu wel een beetje het ideaaltype koe in onze stal. Daarom hebben we haar gespoeld met onder meer Stol Joc, Virzil, Paramount en met gesekst sperma van Surprise en Spencer. Van een koe die zo gemakkelijk melk geeft en met die extra intelligentie kun je niet genoeg nakomelingen hebben in de stal.'

Als dat geen aanzet is voor het invullen van de Veeteeltkerstquiz...

Jaap van der Knaap

Eiwitrijke Beemstar Lagleys dit jaar aan de basis van hoofdprijs Veeteeltkerstquiz

Wie wint intelligente Esmeralda?